

Zakon Br. 05/L-003

**O ELEKTRONSKOM NADZORU LICA KOJIMA SE ODLUKOM SUDA OGRANIČAVA
KRETANJE**

Skupština Republike Kosova;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja:

**ZAKON O ELEKTRONSKOM NADZORU LICA KOJIMA SE ODLUKOM SUDA
OGRANIČAVA KRETANJE**

**POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE**

**Član 1
Cilj**

Cilj ovog zakona je da reguliše primenu elektronskog nadzora u procesu krivičnog pravosuđa za povećanje javne bezbednosti i da se obezbedi efikasno izvršenje sudskih odluka uz puno poštovanje prava lica koja su uključena.

**Član 2
Delokrug**

1. Ovaj zakon se primenjuje za elektronski nadzor lica protiv kojih su odlukama sudova donete:

1.1. mere za obezbeđivanje prisustva okrivljenog, kako je predviđeno članovima 176, 177, 178 i 183 Zakonika o krivičnom postupku;

1.2. nalozi o zaštiti ili hitnoj zaštiti, kako je predviđeno članom 5. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici.

**Član 3
Definicije**

1. U ovom zakonu, sledeći termini imaju ovo značenje:

1.1. elektronski nadzor je mehanizam koji osigurava efikasno sprovođenje odluka sudova,

utvrđujući u realnom vremenu lokaciju jednog lica, korišćenjem elektronskog uređaja koji se nalazi na njegovom telu;

1.2. oprema je elektronski uređaj smešten u telu lica i omogućava utvrđivanje njegove lokacije u realnom vremenu;

1.3. bliska osoba je osoba koja sa licem ima bliske porodične veze u pravoj liniji bez limita i indirektno do trećeg reda kao i lice koje sa njim živi u istoj kući;

1.4. operativna sala je sala koja funkcioniše u sklopu Kosovske Policije, koja vrši elektronski nadzor u cilju prikupljanja, obrade i izveštavanja o podacima prikupljenim sa uređaja i što omogućava kontrolu efikasnog sprovođenja sudskih odluka;

1.5. lica je lice koje je stavljeno pod elektronski nadzor u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 4

Načela elektronskog nadzora

1. Aktivnosti organa za elektronski nadzor se zasnivaju na načelima:

1.1. zakonitosti;

1.2. čuvanja javnog reda i bezbednosti;

1.3. garantovanja lične slobode oštećenog od krivičnih dela ili žrtava;

1.4. poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda;

1.5. nediskriminacije;

1.6. proporcionalnosti elektronskog nadzora sa okolnostima slučaja i ličnosti lica;

1.7. objektivnosti i efikasnosti.

POGLAVLJE II

UPOTREBA ELEKTRONSKOG NADZORA

Član 5

Iniciranje primene elektronskog nadzora

Na zahtev tužioca sud donosi odluku o primeni elektronskog nadzora lica, njegovog zaštitnika, roditelja ili staratelja nepunoletnog lica.

Član 6

Saglasnost lica

1. Sud, pre objavljivanja pravosnažne odluke suda, odnosno odluke o merama za obezbeđivanje prisutnosti okrivljenog, pita lice da li daje pristanak za korišćenje elektronskog nadzora i objašnjava prava i obaveze koje proističu iz njegove upotrebe, kako je predviđeno prema ovom zakonu.
2. O primeni elektronskog nadzora odluka se donosi samo uz pristanak lica i nakon što sud osigura da on razume prava i obaveze za korišćenje elektronskog nadzora.
3. Pristanak lica za korišćenje elektronskog nadzora daje se u pisanoj formi ili izjavom na sudskoj sednici. U slučaju da je lice maloletno, pristanak, u istoj formi treba da daju njegovi zakonski roditelji ili staratelji.
4. Ukoliko lice ne da pristanak, u skladu sa stavom 2. ovog člana, sud ne može da nametne korišćenje elektronskog nadzora.
5. U izuzetnim slučajevima od stava 2. ovog člana, sud može da odluči o korišćenju elektronskog nadzora i bez pristanka lica, u slučaju predviđenom u članu 2. stav 1. tačka 1.2 ovog zakona, ako smatra da je neophodno garantovati ustavna prava trećih lica i ako postoji osnovana sumnja, da postoji opasnost da lice prekrši ta prava.
6. Protiv odluke iz stava 5. ovog člana, može se podneti žalba Apelacionom sudu.

Član 7

Imenovanje bliske osobe

Kada je potrebno i moguće, lice određuje osobu koja mu je bliska, koja pomaže u sprovođenju odluke o korišćenju elektronskog nadzora. Ukoliko da pristanak da bude određeno za takvu osobu, bliska osoba ima obavezu da sudu i organu koji realizuje elektronski nadzor stavi na raspolaganje, svoju adresu i brojeve telefona za kontakt, koji trebaju da budu dostupni u svakom trenutku.

Član 8

Odluka o upotrebi elektronskog nadzora

1. Korišćenje elektronskog nadzora nalaže se sudskom odlukom donetom protiv lica u slučajevima predviđenim u članu 2. ovog zakona.
2. U toku suđenja, pre donošenja odluke, sud može tražiti od Probacione službe pretkazneni izveštaj o optuženom i potrebi primene elektronskog nadzora.
3. Vreme trajanja elektronskog nadzora određuje se odlukom suda. Rok trajanja elektronskog nadzora ne može biti duži od jedne (1) godine.

Član 9 **Sadržaj odluke**

1. Sudska odluka koja nalaže korišćenje elektronskog nadzora, osim onoga što je propisano u Zakonu o krivičnom postupku, obuhvata, i:

- 1.1. pristanak subjekta, kada se to zahteva zakonom, i/ili od roditelja ili staratelja maloletnika, za korišćenje elektronski nadzor;
- 1.2. dozvoljene zone i zabranjene zone kretanja lica;
- 1.3. obavezu lica da boravi u odobrenoj zoni ili o neulasku u zabranjenu zonu;
- 1.4. vreme korišćenja elektronskog nadzora;
- 1.5. upoznavanje lica sa mogućnošću ukidanja donete mere u slučaju nepoštovanja uslova iz stava 1. ovog člana.

POGLAVLJE III **REALIZACIJA ELEKTRONSKI NADZOR**

Član 10 **Organ koji realizuje elektronski nadzor**

1. Kosovska policija vrši elektronski nadzor i odgovorna je za postavljanje, uklanjanje i pravilno funkcionisanje opreme.
2. Mesto, vreme i pravila za postavljanje i uklanjanje opreme navedeni su u nalogu za izvršenje sudske odluke, koji odmah obaveštavaju lice i organ koji realizuje elektronski nadzor.
3. Organ koji realizuje elektronski nadzor, preko operativne sale, prikuplja, obrađuje i prijavljuje podatke koji dolaze sa uređaja.
4. Kriterijumi koje mora da ispuni organ koji realizuje elektronski nadzor i njegova prava i obaveze utvrđuju se podzakonskim aktom Ministara pravde.

Član 11 **Kosovska policija**

1. Kosovska policija je organ odgovoran za kontrolu načina realizacije elektronskog nadzora.
2. Kosovska policija daje sudu sveže podatke o realizaciji elektronskog nadzora, na zahtev suda i Probacione službe.
3. Realizacija elektronskog nadzora i način izveštavanja Kosovske policije, regulišu se podzakonskim aktom Ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 12

Oprema za realizaciju elektronskog nadzora

1. Elektronski nadzor se vrši postavljanjem posebnog uređaja na telu lica. Taj uređaj treba:
 - 1.1. da ima male dimenzije kako bi se lako pokrilo odećom i tako da nije vidljiv za treća lica;
 - 1.2. da ne emituje zvuk ili svetlost;
 - 1.3. da se ne sastoji od materijala opasnih po život i zdravlje lica i trećih lica;
 - 1.4. da je smešten na delu tela koji ga čini neuočljivim od strane trećih lica;
 - 1.5. da dozvoljava da lice, bez problema, obavlja svoje uobičajene aktivnosti.
2. Uređaj mora da ispunjava sledeće tehničke karakteristike:
 - 2.1. u stanju je da prenosi signal sa bilo kog dela teritorije Republike Kosovo;
 - 2.2. ima visoku otpornost na elemente iz prirode, što omogućava normalno funkcionisanje i tokom izlaganja njima;
 - 2.3. teško ga je ukloniti;
 - 2.4. prenosi poseban signal ukoliko je oštećen ili uklonjen.

Član 13

Operativna sala

1. Operativna sala treba da ima tehničke mogućnosti da u realnom vremenu dobija informacije o lokaciji lica na teritoriji nadležnosti organa koji realizuje elektronski nadzor.
2. Informacije obezbeđene iz uređaja ide direktno u operativnom salu, koja funkcioniše bez prekida.
3. Organ koji realizuje elektronski nadzor osigurava funkcionisanje operativne sale bez prekida i njenu vezu u realnom vremenu sa uređajem za određivanje lokacije lica.

Član 14

Informacija preneti operativnoj sali

1. Informacije obezbeđene iz uređaja prikazuju se na karti koja omogućuje kontinuirana saznanja o lokaciji lica u skladu sa putnim i administrativnim sistemom Republike Kosova.
2. Prikazivanje informacija na karti i vizuelna percepcija je zabranjena ukoliko se lice nalazi u okviru dozvoljenog područja ili van područja zabranjenog za kretanje.

3. Informacije o lokaciji lica prikazuju se na karti samo u slučaju kada:

- 3.1. lice izađe iz dozvoljene zone ili ulazi u zabranjenu zonu kretanja, kako je određeno sudskom odlukom koja nalaže korišćenje elektronski nadzor;
- 3.2. se sumnja da je lice prekršilo uslove navedene u sudskoj odluci;
- 3.3. treba izbeći potencijalni rizik koji pretilicu ili trećim licima;
- 3.4. je lice moglo da ošteti ili ukloni uređaj;
- 3.5. je uređaj pretrpeo slučajna oštećenja i da informacije ne prenosi propisno.

Član 15

Poverljivost informacija

1. Organ koji realizuje elektronski nadzor, tokom obavljanja svojih aktivnosti, poštuje propise utvrđene zakonom o zaštiti ličnih podataka koji je na snazi.
2. Informacija obezbeđene o lokaciji lica zabranjeno je davati trećim licima ili agencijama ili organima koji po ovom zakonu nisu ovlašćeni.

POGLAVLJE IV

SPROVOĐENJE ODLUKE O KORIŠĆENJU ELEKTRONSKOG NADZORA

Član 16

Obaveze lica

1. Lice je dužno:

- 1.1. da primenjuje uslove određene u sudskoj odluci;
- 1.2. da sudu i organu koji realizuje elektronski nadzor stavi na raspolaganje tačnu adresu stanovanja i posla, kao i brojeve telefona za kontakt, koji treba da budu na raspolaganju u bilo koje vreme;
- 1.3. da se vrati u dozvoljenu zonu kretanja ili da izađe iz zabranjene zone, u roku od petnaest (15) minuta od trenutka kada je kontaktirano iz operativne sale;
- 1.4. da ni u kom slučaju ne ošteti ili ne ukloni uređaj;
- 1.5. da odmah obavesti organ koji realizuje elektronski nadzor o svakom slučajnom oštećenju ili ne funkcionisanju uređaja.

Član 17

Radnje u slučaju kršenja odluke suda

1. Kada informacije na karti evidentiraju izlazak iz dozvoljene zone ili ulazak u zabranjenu zonu kretanja kao i oštećenje ili uklanjanje uređaja, operativna sala odmah kontaktira lice. Ukoliko lice ne može biti kontaktirano, onda operativna sala kontaktira najbližu osobu određenu u odluci suda.

2. Ukoliko se lice vrati u dozvoljenu zonu ili napusti zabranjenu zonu u roku od petnaest (15) minuta od momenta kada su on ili njegova najbliža osoba kontaktirani iz operativne sale, onda se ne preduzimaju nikakve dalje radnje. U tom slučaju, operativna sala evidentira ovu činjenicu u poseban registar.

3. Ukoliko se dotično lice ili njegov bližnji ne mogu kontaktirati, operativna sala o tome odmah obaveštava policiju i informiše o mestu nalaženja lica. Operativna sala u roku od dvadeset četiri (24) sata obaveštava sud i tužilaštvo o kršenju i počinjenim delima.

4. Informacije dobijene u slučajevima predviđenim u ovom članu čuvaju se u periodu od šest (6) meseci, računajući od trenutka evidentiranja kršenja. Tužilac ili sud mogu da nalože da se podaci čuvaju i na period duži od šest (6) meseci.

5. Ne evidentira se kao kršenje uslova korišćenja elektronskog nadzora, slučaj kada sud ili tužilaštvo prenese pismeno ovlašćenje operativnoj sali izdato licu da izađe iz dozvoljene zone ili uđe u zabranjenu zonu.

6. Ovlašćenje mora da sadrži precizno određenu zonu u kojoj je licu dozvoljeno kretanje i rok dozvoljenog kretanja.

7. Detaljni propisi o kriterijumima za dodelu ovlašćenja određuje, podzakonskim aktom Ministar pravde.

Član 18

Kršenje uslova elektronskog nadzora

1. Kosovska policija informiše odgovarajući sud, čim dobije obaveštenje o kršenju uslova elektronskog nadzora.

2. Kada proceni da su uslovi elektronskog nadzora namerno kršeni ili su kršeni više puta, Policija pravi izveštaj koji dostavlja sudu u roku od četrdeset osam (48) sati.

3. Detaljan izveštaj sačinjen u slučajevima iz stava 2. ovog člana, dostavlja se istom sudu koji je odlučio o primeni elektronskog nadzora.

4. Nakon procene svih okolnosti, sud odlučuje o tome da li će se produžiti ili obustaviti elektronski nadzor.

**POGLAVLJE V
PRELAZNA ODREDBA**

**Član 19
Podzakonska akta**

Ministarstvo pravde će u roku od šest (6) meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona, doneti podzakonska akta za njegovo sprovođenje.

**Član 20
Stupanje na snagu**

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova. Ovaj zakon počinje da se sprovodi od 1. jula 2015. godine.

**Zakon br. 05/L-003
7. maj 2015. godine**

Proglašeno Ukazom Br. DL- 007-2015, dana 27.05.2015, od strane Predsednice Republike Kosova Atifete Jahjaga.